

Obsah

Úvod	10
1. ZVÍŘATA V NAŠICH ZRCADLECH	13
Archetypální základy vnímání živého světa	13
<i>Box: Ptáci</i>	18
<i>Box: Hlavou dolů</i>	22
<i>Box: Velký Plaz</i>	24
<i>Box: Vytažení z vody</i>	27
<i>Box: Červ jako archetyp</i>	29
<i>Box: Predátoři</i>	31
2. HOVADA, NEBO BLIŽNÍ?	34
Člověk a zvíře	34
<i>Box: Hommage à A. E. Brehm</i>	40
<i>Box: Umění opakovatelnosti</i>	41
<i>Box: Rozum a instinkt</i>	43
<i>Box: Jazyk u lidí a zvířat</i>	46
<i>Box: Mluvit se zvířaty: Elberfeldští koně a „pes mannheimský“</i>	49
<i>Box: Instrumenty</i>	51
<i>Box: Zvíře a smrt</i>	53
<i>Box: Zvíře a hřích</i>	55
<i>Box: Zvíře a rituál</i>	57
3. ZVÍŘATA V KULTURÁCH BLÍZKÝCH I VZDÁLENÝCH	60
Vztah ke zvířatům v řeckořímské antice a středověku	60
Pohled na zvířata v novověku	66
<i>Box: Mravenci</i>	71
Zvířata ve Třetí říši	72
Vztah ke zvířatům v jiných kulturních okruzích:	78
Čína	78
Staří Židé	82
<i>Box: Zvířata ve starém Egyptě</i>	83
Islámské země	87

Indie – ráj, či peklo zvířat? (Hana Nováková)	90
Úvodem	90
Zvířecí postavy v hinduismu	91
Áhimsá aneb o neubližování živým tvorům	93
Hospodářská zvířata a úděl posvátné krávy	95
Domácí mazlíčkové	98
Fauna v životě kmenového obyvatelstva	101
Mezi Orientem a Okcidentem	103
Závěrem	105
Ještě několik indických impresí (Stanislav Komárek)	106
Subsaharská Afrika	107
Nativní Amerika	108
4. OBĚŤ A OBĚD	110
Zvíře posvátné a zvíře nečisté	110
Lidé a oběti	112
Ainové, medvědi a totemická hostina	115
Box: <i>Vepři, naši bratři</i>	118
Krev	120
Maso	122
Vegetarianismus jako fenomén	125
Žízeň po životě a únik před ní	127
Vegetarianismus v praxi	131
5. ZVÍŘATA V MOCI ČLOVĚKA – ČLOVĚK V MOCI ZVÍŘAT	135
Povaha domestikace	135
Box: <i>Autodomestikace člověka</i>	146
Význam domestikantů	150
Box: <i>V sedle</i>	153
Člověk jako objekt „šlechtění“	154
Přítel nejvěrnější	159
Box: <i>Vlci</i>	161
6. CO S NIMI POČÍT?	169
Muzejnictví	169
Zoologické zahradnictví	174
Box: <i>Život a doba Carla Hagenbecka</i>	179
Druhy a proč je chránit	189

„Zoofilie“	195
Zvířata a lidská sexualita	199
Lov jako fenomén	202
7. OCHRANA ZVÍŘAT	211
Důvody k šetrnosti – ochrana lidí a ochrana zvířat	211
<i>Box: „Zvířata blízká“ versus „zvířata vzdálená“</i>	212
Ochrana zvířat v euroamerické kultuře – stručný přehled	221
Paradox bolesti a fenomén sadomasochismu	224
Fenomén dětského sadismu	227
<i>Box: Džendr a zvířata</i>	230
Zvířata a medicína	232
Velkochovy jako fenomén	240
8. ČÍM JSME SI NAVZÁJEM?	244
Čím je člověk zvířeti?	244
Čím je člověku zvíře?	247
<i>Box: Rank</i>	250
<i>Box: Primáti a hranice lidství</i>	255
<i>Box: Etiologie aneb Mravosloví</i>	259
<i>Box: Problém antropomorfismu – jsme či nejsme jako oni?</i>	263
Literatura	265
Jmenný rejstřík	275